

Protokoll fört vid det sextiofemte sammanträdet med styrelsen för Stiftelsen för Strategisk Forskning den 3 september 2004

Mötet genomfördes på stiftelsens kansli, World Trade Center, Stockholm.

Deltagande ledamöter

Lena Hjelm-Wallén, ordförande

Per Andersson

Lars Björck

Ulla Grönlund

Göran Johnsson

Håkan Lane

Carola Lemne

Lennart Låftman

Karin Markides

Birgit Norinder

Jan Uddenfeldt

Förhinder

Eva Olsson

Tuula Teeri

Deltagare från kansliet

Staffan Normark, VD

Björn Brandt, vice VD, sekreterare

Anders Sjölund, planeringschef

Inger Florin

Kerstin Hagwall

Ingvar Isfeldt

Olof Lindgren

Henryk Wos

Adjungeringar

§ 4 Marc LePage, Pär Nordlund, Lars Wärgård, Helena Målerin

§ 5 Carl-Henrik Heldin

§ 6 Bengt Kasemo

§ 1 Fastställande av dagordning

Den utsända dagordningen godkändes.

§ 2 Val av justerare, föregående mötes protokoll, adjungeringar, ev jäv

Göran Johnsson utsågs att tillsammans med ordföranden justera protokollet.

Protokoll från styrelsens 64:e sammanträde hade sänts ut inför sammanträdet. Protokollet lades med godkännande till handlingarna.

Inga jäv anmäldes vid dagens sammanträde.

§ 3 Anmälan av beslut fattade med stöd av delegation

En förteckning över beslut fattade med stöd av delegation hade bifogats kallelsen (bilaga 1).

Verkställande direktören kommenterade besluten avseende Johan Råde (internationell rekrytering) och stöd till symposiet "Forskning och kapital" till vilket styrelsens ledamöter är välkomna.

§ 4 Anslag till konsortiesamarbete i strukturgenomik tillsammans med Kanada och Storbritannien

Karolinska institutet har genom professor Pär Nordlund ansökt om delfinansiering från stiftelsen av en svensk nod till ett storskaligt brittisk-kanadensiskt program, Structural Genomics Consortium (SGC) för att bestämma strukturer av humana proteiner med hög biomedicinsk relevans.

Före styrelsens interna diskussion i ärendet presenterade Marc LePage, chef för Genome Canada, den kanadensiska satsningen där stiftelsen enligt tidigare beslut deltar i finansieringen av vissa gemensamma projekt (2004-04-23, § 7). Pär Nordlund presenterade den föreslagna svenska medlemsnoden inom konsortiet (SGC). Vid presentationen deltog företrädare för VINNOVA som tillsammans med stiftelsen och Knut och Alice Wallenbergs stiftelse är tänkta svenska finansiärer av den svenska noden.

SGC är en unik internationell satsning inom biovetenskaperna med mycket stor potential att bli ett ledande projekt i världen inom strukturgenomik. Konsortiet är bildat med huvudsakligen offentlig finansiering, i England från The Wellcome Trust och i Kanada från flera olika offentliga forskningsfinansiärer med Genome Canada som huvudfinansiär. Etableringen av en svensk nod skulle snabbt ge Sverige en mycket konkurrenskraftig verksamhet inom detta viktiga forskningsområde. Satsningen avses ske tillsammans med andra svenska finansiärer enligt ovan, där stiftelsen föreslås delta med 25 milj kr, Wallenbergstiftelsen med ett lika stort belopp och VINNOVA förhoppningsvis med 15 milj kr. Medlen avser 3 – 3,5 års verksamhet. Resterande medel upp till den volym om högst 6 miljoner brittiska pund som sannolikt krävs föreslås finansieras av värdhögskolan Karolinska Institutet.

Styrelsen *beslöt*, med förbehåll för att en samlad svensk finansiering i enlighet med ovanstående redovisning kan åstadkommas,

- att bevilja ett anslag med högst 25 milj kr för etablering av den svenska noden inom SGC under ledning av Pär Nordlund, KI, samt
- att bemyndiga verkställande direktören att ingå principöverenskommelse med övriga finansiärer om finansiering av den svenska noden

§ 5 Medfinansiering vid inrättande av en svensk EMBL-nod i molekylärmedicin

Vetenskapsrådet (VR) har den 14 juni, med förbehåll för att stiftelsen och Knut och Alice Wallenbergs stiftelse bidrar med ett lika stort belopp, avsatt 10 milj kr per år i fyra år för att skapa en svensk nod till det europeiska molekylärbiologiska laboratoriet i Heidelberg (EMBL).

Verkställande direktören anser att inrättandet av en svensk EMBL-nod inom molekylärmedicin skulle leda till utveckling av en internationellt högklassig forskningsmiljö inom ett för Sverige viktigt framtidsområde och föreslår därför att stiftelsen går in som delfinansiär genom att bidra med 5 milj kr per under tre år med möjlighet till ytterligare två års finansiering under förutsättning av en positiv utvärdering av de första årens verksamhet. Carl-Henrik Heldin, ledamot av VR:s styrelse presenterade projektet, där samtliga berörda universitet anmält intresse för att konkurrera om en sådan nod.

Styrelsen diskuterade det strategiska elementet i projektet där tidsbegränsade insatser för yngre disputerade forskare sågs som strategiska och angelägna men där projektet i övrigt saknade mer konkret beskrivning utöver att det kommer att innebära insatser inom området molekylärmedicin. Projektet bör också på lämpligt sätt bedömas tillsammans med kommande ansökningar om strategiska forskningscentra. Verkställande direktören bör, i samarbete med VR, återkomma med en tydligare redovisning utgående från styrelsens diskussion.

Styrelsen *beslöt*

- att bordlägga ärendet i avvaktan på en kompletterad redovisning i enlighet med styrelsens diskussion.

§ 6 Information om ledarskapsutbildningen inom INGVAR - programmet

Styrelsen beslöt vid sammanträdet, den 8 juni 2001 att bevilja anslag (6 milj kr) till ett ledarskapsprogram inom programmet Framtidens forskningsledare (INGVAR). Stiftelsens satte upp höga ambitioner med programmet, som är en stor utmaning, men också ger enastående möjligheter för forskarna att utvecklas som vetenskapliga ledare. För att leda en forskargrupp och framgångsrikt driva ett forskningsprogram-/verksamhet i den internationella forskningsfronten krävs ett dynamiskt och engagerande ledarskap. Ledarskapsprogrammet är obligatoriskt för samtliga 21 anslagsmottagare inom INGVAR- programmet.

Ledarskapsprogrammet leds av professor Bengt Kasemo, som också är ordförande för programkommittén. Kasemo redovisade hittills genomförda verksamheter inom Ledarskapsprogrammet.

§ 7 Stiftelsens delegationsordning

Stiftelsen fastställde vid styrelsesammanträde den 9 juni delegationsordningen. I anslutning till beslutet lämnade styrelsen följande kommentar: ”Styrelsen noterade att teckningsrätten avseende stiftelsen borde preciseras vad gäller verkställande direktörens och vice verkställande direktörens obegränsade teckningsrätt utan deltagande av styrelseledamot samt att verkställande ledningens lön och förmåner borde fastställas i en bredare krets än enbart av ordföranden.”

Mot bakgrund av styrelsens ställningstagande föreslås att anställningsvillkor och löneförmåner för verkställande och vice verkställande direktören fastställs av styrelsens presidium (ordförande och vice ordförande) samt att ledningens rätt att teckna firman preciseras enligt förslag.

Styrelsen *beslöt*

att fastställa ändringar i stiftelsens delegationsordning enligt bilaga 2.

§ 8 Information och meddelanden

Inkomna ärenden

Förteckning över inkomna ärenden, 2004-08-18 hade bifogats kallelsen.

Stiftelsens kapital

Stiftelsens totala förmögenhet den 31 juli 2004	8 750 milj kr
Beviljade ej utbetalda anslag vid årsskiftet 03/04	2 190 milj kr
Nya åtaganden under 2004	383 milj kr
Utbetalt under 2004 t o m 31 juli	347 milj kr.

Andelen räntebärande tillgångar utgjorde 43 %, specialfonder 8 % och aktier 49 %. Förvaltningsresultatet t o m juli (7 månader) var 5,1 %, utbetalningarna utgjorde 3,9 % och kapitalet har under året ökat med 1,1 %.

Remiss ”Finansiering av starka forskningsmiljöer” – en internationell utblick

Verkställande direktörens ingivna remissvar hade bifogats kallelsen.

Remiss ”Samspel och integration – Nationell organisation för deltagande i EU:s forsknings- och utvecklingsarbete”

Verkställande direktörens ingivna remissvar hade bifogats kallelsen.

Interaktiva Institutet ingår i pågående planering av ny svensk institutsstruktur.

En omstrukturering av den svenska institutsstrukturen pågår i syfte att åstadkomma ett mindre antal mer slagkraftiga institut där IRECO, statens och KK-stiftelsens holdingbolag, är en central aktör. Stiftelsen har, som styrelsen tidigare informerats om, etablerat kontakter med IRECO och regeringskansliet för att föra in Interaktiva Institutet i planeringsarbetet vad gäller ett nytt IT-institut.

Vice verkställande direktören informerade om planeringsläget där förutsättningarna för att integrera Interaktiva Institutet (TII) i den sk SITI-institutsstrukturen eller dess efterföljare synes goda. En lösning där ett större institut för tillämplad IT-forskning bildas skulle innebära att stiftelsens helägarskap för TII skulle kunna avvecklas samtidigt som kvaliteten i verksamheten skulle tas till vara och utvecklas ytterligare. Stiftelsens eventuella åtaganden vid bildningen av en ny institutsstruktur torde komma upp till diskussion senare under hösten. Styrelsen såg positivt på en lösning enligt den skisserade modellen och i diskussionen betonades att en ny institutsstruktur bör innebära en reell integration av verksamheter och inte bara utgöra en lös koncernstruktur.

Verksamheten vid IMEGO AB

Planeringschef Anders Sjölund har som särskild utredare utrett verksamheten vid det statliga forskningsinstitutet IMEGO i Göteborg. Utredningen överlämnades den 18 augusti till Utbildningsministern. Utredningens sammanfattning hade bifogats kallelsen.

Inriktningen av planerat trainee-program för framväxande kunskaps- och teknikområden

Styrelsen ställde sig vid föregående sammanträde positiv till ett ”Strategic training programme for emerging science and future technologies” inriktat på forskarrekrutering och med fokus på yngre disputerade forskare. Verkställande direktören redovisade ett förslag till inriktning mot nanoscience och nanotechnology inför arbetet i den beredningsgrupp som skall tillsättas under hösten för att utarbeta ett mer fullständigt förslag för styrelsens senare ställningstagande. Inriktningen svarar väl mot centrala förnyelseområden i den internationella forskningsfronten och passar tidsmässigt väl med utfasningen av stiftelsens pågående insatser inom bl a materialvetenskap. Andra svenska forskningsintressenter (IVA, Wallenbergstiftelsen) har också identifierat behovet av nationella insatser inom detta område. En tentativ budgetram är 20 milj kr per år under fem år.

I diskussionen tillstyrktes en inriktning enligt förslag men nämndes också andra centrala nationella insatsområden, t ex konstruktionsmetodik där Sverige har unika förutsättningar att knyta ihop nätvaru- och mjukvarukonstruktion.

Aktuell pressdebatt

Ett antal pressklipp som berör stiftelsens verksamhet hade bifogats kallelsen.

Brain Power

Verkställande direktören har, i enlighet med styrelsens bemyndigande, medverkat i det slutliga beslutet om medelsfördelningen inom programmet. Pressmeddelande hade bifogats kallelsen.

Framtidens svenska universitet

En rad forskningsfinansiärer diskuterar en gemensam studie av universitetens nya villkor mot bakgrund av Bologna-processen, nya finansieringsformer m m. Policyinstitutet SISTER, där stiftelsen är en av grundarna, bör också engageras i arbetet. Underlag från IVA och SISTER hade bifogats kallelsen. Verkställande direktören deltog i augusti i ett möte som Vetenskapsrådet och Riksbankens Jubileumsfond kallat till rörande ett brett upplagt samarbete i ärendet. Vid mötet bildades en styrgrupp för att hålla samman arbetet. Styrelsen diskuterade frågan och enades om att avvakta ytterligare diskussioner före eventuellt beslut om medverkan i någon form.

§ 13 Övriga frågor

Ingvar Carlsson - program

Verkställande direktören anmälde preliminära planer på att uppmärksamma Ingvar Carlssons sex år som styrelseordförande genom någon form av forskningsprogram riktat mot yngre forskare och kopplat till ett pris. Styrelsen såg positivt på förslaget och uppdrog åt VD att efter samråd med Carlsson återkomma med ett mer utarbetat förslag.

Styrelsesammanträdet i oktober

Styrelsesammanträdet i oktober äger rum den 21-22 oktober i Göteborg. Ledamöter som önskar rum för övernattnig bör anmäla detta till kansliet.

Björn Brandt
sekreterare

Göran Johnsson
vald justerare

Lena Hjelm-Wallén
ordförande